

УРБАНА ДЕНДРОЛОГИЈА

Преглед на предметната програма во учебната 2023/2024 година

Цел:

Урбаната дендрологија ги изучува позначајните хортикултурни дрвја, грмушки и ползавци од автохтоната и алохтоната дендрофлора, со посебен осврт на култиварите кои се користат во урбаните и периурбаните средини. Запознавање со современата класификација на двете растителни групи: археофити и неофити и нивната улога во градската биолошка разновидност. Инвазивни видови од урбаната дендрофлора и посочување на промените врз животната средина поради интродукција на овие растенија.

Кратка програма:

Голосеменици (Gymnospermae), скриеносеменици (Angiospermae), со посебен осврт на декоративните вариетети и форми, како и нивната способност за адаптација во урбаните средини и еколошки услови. Инвазивни дрвенести растенија и нивното влијание како дел од градското и вонградското зеленило.

УРБАНА ДЕНДРОЛОГИЈА		летен семестар		
Код		ШФ128-18		
Кредити		6		
Статус		Задолжителен (ПД) / Изборен (УКИМ)		
Фонд на часови		3 + 2 (160 ч.) (терен: 16 часа)		
Проверка на знаење и оценување		Бодови		
Редовност на предавања		min 5 max 10		
Редовност на вежби/теренска настава		min 5 max 10		
Презентација		min 5 max 10		
Проектна задача		min 6 max 10		
Континуирана проверка на знаење/целосен испит		min 30 max 60		
Теренски извештај		Се предава на крај на семестарот		
Колоквиум (x2) (min 15 / max 30) [бодови]	Целосен испит (min 30 / max 60) [бодови]	Крајна оценка [бодови]	Крајна оценка	ЕКТС оценка
28 – 30	56 – 60	91 – 100	10	A
25 – 27	50 – 55	81 – 90	9	B
21 – 24	42 – 49	71 – 80	8	C
18 – 20	36 – 41	61 – 70	7	D
15 – 17	30 – 35	51 – 60	6	E

Стручна литература:

- ✓ Цеков, С. *Дендрологија*. (Одбрани поглавја). Скопје: УКИМ, 1988.
- ✓ Vukićević, E. *Dekorativna dendrologija*. Beograd: Privredno finansijski vodič, 1982.
- ✓ Šilić, Č. *Ukrasno drveće i grmlje*. Sarajevo: Svjetlost, 1990.
- ✓ Кралско хортикултурно друштво. *Градина: Голема илустрирана енциклопедија*. Лондон: Дорлинг Киндерсли Лтд., 2002. Превод од англиски. Скопје: Младинска книга, 2015.
- ✓ Семјуелсон, Л. Џ., Хоган, М. Е. *Шумски грвја: Водич за источниот дел на САД*. Њујорк: Пирсон Едукејшен Инк., 2006. Превод од англиски. Скопје: Издавачки центар ТРИ, 2009.

Помагало:

- ✓ Каталози, дендроенциклопедии, записи од теренска настава.
- ✓ Електронски материјал од предавања.
- ✓ World Wide Web (интернет).

1.	Наслов на наставниот предмет		УРБАНА ДЕНДРОЛОГИЈА		
2.	Код		ШФ128-18		
3.	Студиска програма		ПД (УКИМ – ФШНПАЕ „Ханс Ем“): задолжителен, УКИМ: избран		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Факултет за шумарски науки, пејзажно дизајнирање и екоинженеринг „Ханс Ем“, Катедра за ботаника и дендрологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Летен	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		вонр. проф. д-р Бојан Симовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Урбаната дендрологија ги изучува позначајните хортикултурни дрвја, грмушки и ползавци од автохтоната и алохтоната дендрофлора, со посебен осврт на култиварите кои се користат во урбаните и периурбаните средини. Запознавање со современата класификација на двете растителни групи: археофити и неофити и нивната улога во градската биолошка разновидност. Инвазивни видови од урбаната дендрофлора и посочување на промените врз животната средина поради интродукција на овие растенија. Стектните сознанија се применуваат во биотехничките дисциплини.				
11.	Содржина на предметната програма <u>Теоретска настава:</u> Општ поим за предметот и историјат на неговиот развој. Улога и значење на украсните дрвенести растенија за озеленувањето на урбаните и периурбаните средини. Таксономија и номенклатура, археофити и неофити. Распространетост и потекло. Морфологија. Екологија. Декоративно значење. Идентификација и детерминација на декоративните растенија. Голосеменици (Gymnospermae), скриеносеменици (Angiospermae). Посебен осврт на декоративните вариетети и форми, како и нивната способност за адаптација во урбаните средини и еколошки услови. Инвазивни дрвенести растенија и нивното влијание како дел од градското и вонградското зеленило. <u>Практична настава:</u> Теренска настава: посета на паркови, расадници, арборетуми, градско зеленило, дворни хортикултурно решени простори. Детерминација на најчесто користени претставници од урбаната дендрофлора.				
12.	Методи на учење: аудитивно и аудио-визуелно Наставата се изведува во форма на предавања, вежби, теренска настава (посета на паркови, расадници, градско зеленило, дворни хортикултурно решени простори), изработка на презентација, изготвување на проектна задача, теренски извештај и консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		160 часа		
14.	Распределба на расположливото време		Број на контакт часа во недела и семестар: 5 (3+2)/75		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	40 часа	
		16.2	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		до 60 бода (2x30/60)	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 20 бода	
	17.3	Активност и учество		до 20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бода/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за потпис: Присуство и учество во сите форми на изведување на наставата (предавања, аудиториски и теренски вежби), презентација, изработка на теренски извештај. Услов за положување: Стектан услов за потпис, положен теоретски дел (два колоквиума/целосен		

		испит) и изготвена проектна задача со минимум освоени 51 бод. Завршниот испит не е задолжителен, односно се предвидува за студентите кои се стекнале само со потпис во индекс/не положили преку континуирана проверка и за студентите кои сакаат да го подобрат успехот постигнат низ континуираната проверка во текот на семестарот.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	- анкетирање на студенти - анкетирање на наставници - надворешна евалуација - самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џеков, С.	Дендрологија (одбрани поглавја)	УКИМ, Скопје	1988
		2.	Vukićević, E.	Dekorativna dendrologija	Privredno finansijski vodič	1982
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симовски, Б.	Пакет е-материјали за предметот Урбана дендрологија	УКИМ – ФШНПАЕ „Ханс Ем“, Скопје (интерно е-градиво)	2024
		2.	Šilić, Č.	Ukrasno drveće i grmlje	Svjetlost, Sarajevo	1990
		3.	Royal Horticultural Society	Encyclopedia of Gardening	Dorling Kindersley Ltd., London	2002
			Кралско хортикултурно друштво	Градина: Голема илустрирана енциклопедија	Младинска книга, Скопје	2015
4.	Samuelson, L. J., Hogan, M. E.	Forest trees: A giude to the Eastern United States	Pearson Education Inc., New York	2006		
	Семјуелсон, Л. Џ., Хоган, М. Е.	Шумски дрвја: Водич за источниот дел на САД	Издавачки центар ТРИ, Скопје	2009		